

Evakuacija Porenja. - Spopadi med stavkarji in vojaki.

FRANCIJA SE PRIPRAVLJA, DA IZPRAZNE ZASEDENO OZEMLJE OB RENI. — SLUTI SE, DA TO POSPEŠEVANJE SLEDI VEČ IZ POGODBE Z ANGLIJO, KAKOR PA IZ POGODBE Z NEMČIJO. — POLJSKA SI RADI TEGA DELA SKRBI.

Pariz, Francija. — Kakor se poroča, se je Francija po daljšem pogajanju v Švici odločila, da prihodnje poletje izprazni zasedeno ozemlje ob Reni. Nemci se za to stvar ne umorno pogajajo že skozi celo dobo, od časa premirja iz prve svetovne vojne. Druge države, posebno obmejne države Nemčije, se pa tega boje, meneč, da potem bo Nemčija zopet dobila v roke veliko moč in more postati bolj nevarna svojim sosedom.

Posebno Poljska hoče pripraviti Francijo, da izprazni ozemlja ob Reni more postati usodno za Poljsko in ravno tako tudi za Francijo. Sluti, da Nemci, kakor hitro bodo dobili v roke moč obmejne kontrole, bodo gotovo pričeli pritiskati na Poljsko, kar pa za isto ne bo moglo prinesiti dobrih odnosov.

Ker se si Francija in Anglija zadnji čas postali zelo dobri prijatelji in sklepali razne pogodbe, se smatra, da tudi radi pogodbe za izpraznitev zasedenega ozemlja ob Reni, more igrati večjo vlogo pogodba med Francijo in Anglijo, kakor pa pogodba med Francijo in Nemčijo.

Nemcem sicer ni toliko na tem, kaj se plete okrog njih v zunanjem svetu, imajo pa na programu, da v prvi vrsti rešijo notranja vprašanja in svoje lastne interese.

Da si pa vsled tega tudi Francija dela skrbi, se je pokazalo v tem, ker francoski višji častniki tako marljivo delajo načrte, kako bi se moglo francosko-nemško mejo uspešneje zavarovati. Francozi Nemcem zaupajo le toliko časa, dokler imajo še v svojih rokah obmejno črto, katere se smatra za važne postojanke; kakor hitro pa bodo to Nemci dobili nazaj, si Francozi mislijo, da bodo zopet v negotovosti in ogroženi od svojega starega sovražnika.

PAPEŽ IZREKA SVOJE VESSELJE RADI EVHARISTIČNEGA KONGRESA.

Rim, Italija. — Papež Pij je te dni sklical tajno zborovanje v Vatikanu. Proti navzočim kardinalom je izrazil svoje največje veselje, radi uspeha evharističnega kongresa v Sydney. Ko je papež vstopil v dvorano, ga je spremljala njegova telesna straža. Švicarji in drugi odličniki njegove straže.

VELIKI RUSKI KNEZ NIKOLAJ BOLAN NA PLJUČNICI.

Pariz, Francija. — Ruski veliki knez Nikolaj leži bolan v svojem domu, v Antibes na Francoskem. Napadla ga je pljučnica tako močno, da je prav malo upanja, da bi okrev. Njegov zdravnik se je izrazil, da pljučnico pri osebi, ki je stara 72 let, je težko ozdraviti.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

MAFISTI ZOPET V AKCIJI

Kakor hitro se je pričela obravnava proti mafistom, so se pojavili novi zločinci. — Enega ubili, pet ranili.

Chicago, Ill. — Ko se je vršila obravnava proti Andrew Cappellano, ki je imel ugrabljenega 10 letnega dečka zaprtega 13 dni; in proti Angelo Petitti, ki je bil glavni vodja mafistov, je država zahtevala za Petitti smrtno kazen.

Pri tej obravnavi je bilo zaslišanih mnogo prič. Med drugimi je bil tudi neki bogat italijanski stavbenik, Ole Scully, stanujoč na 7658 South Laflin street.

Ko je po obravnavi nekega dne Scully z 5 drugimi svojimi tovariši prišel v restavrant na 1421 West Taylor street, je nenadoma prišlo za njimi pet moških, ki so bili vsi oboroženi z "base-ball" batji.

Neznanci so takoj udarili in pobili na tla Scullyja in vseh pet njegovih prijateljev. Najhujše poškodbe je dobil Scully, ki je kmalu nato umrl; vsi ostali moški so pa bili močno poškodovani. Imeli so polomnjene roke in razbite glave.

V velikem strahu se zdaj nahajajo vse druge priče, da tudi njih ne doleti enaka usoda. Državni pravdnik pa je poročal, da se bo v kratkem postavilo v službo 50 policajev, da bodo stražili domove teh prič.

POROKA V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, Jugoslavija. — Eno največje in najbolj bogato ženoitvanje v onih krajih, se je te dni vršilo v Sotini, blizu Mitroviča v Srbiji. Anton Seidei, sin nekega bogatega seljaka (kmeta) se je poročil z 16 letno Terezijo Schwarz. Svatovanje se je vršilo 9 dni in 9 noči, neprenehoma dalje. Navzočih je bilo 550 povabljenih in 2.200 nepovabljenih svatov, ki so jedli, pili, peli in plesali neprenehoma. Za pojedino so porabili: 6 krav, 46 prašičev, 16 telet, 600 kokoši, 300 gosi, 300 purmanov, 20.000 litrov piva, 10.000 litrov vina in 200 litrov žganja. Po svatbi so se vsatje podali v seno, kjer so spali dva dni in dve noči, ženin in nevesta sta se pa podala na zabavno potovanje (honeymoon). Bajgali take "ohceti" se Amerika ne zmore!

60 DNI ZAPORA ZA "MOONSHINE".

Chicago, Ill. — William Marquette in njegova soproga Martha, na 9123 Brandon ave., sta bila obsojena na 60 dni zapora in vsak \$100.00 kazni, ker sta prodala opojno pijačo dvema dedicima, stare po 15 let. — "Moonshine" je včasih res precej drag.

Oslo, Norvegija. — Te dni so v Oslu odkrili spomenik povečan kap. Roaldu Amundsenu. Spomenik je postavljen v Amundsenovem rojstnem kraju, Burge, južnem delu Osle.

NAJVEČJA RADIO POSTAJA V AMERIKI.

Slika predstavlja sobo radio postaje pri ameriški obrežni straži "Chelan". Ta postaja se smatra za največjo radio postajo v Ameriki.

NOVA STAVKA V KOLUMBIJI.

Bananski stavkarji v Kolumbiji se zopet gibljejo. — Večji spopadi med četami. — Nad 100 mrtvih in 300 ranjenih.

Barranquilla, Kolumbija. — Ni še dolgo tega, ko so se nemiri bananskih stavkarjev v Kolumbiji nekoliko poglobili. Ko so bili stavkarji napadeni od vojaških čet, tedaj so bili razgnani na vse strani, zato so tudi bili nemiri zatrti.

Te dni se je pa poročalo, da so se zopet pojavile močne čete stavkarjev, ki so napadle razna skladišča in jih oropale in požgale; druga poslopja, ki jih stavkarji niso mogli požgati, so pa iste oplenili in opustošili.

Dom ameriškega nadzorika od "United Fruit Co." v Seville, je bil razdejan; nadzorik pa je vendar utekel in se rešil nepoškodovan. Tudi druga stanovanja delavcev od tega podjetja, so bila razdejana. Končno so pa dospeli vojaške čete na mesto in vnela se je huda bitka. Nad 100 stavkarjev je bilo v bitki ubitih in okrog 300 ranjenih. Skupna škoda, ki so jo stavkarji prizadeli v tem napadu, se računa, da znaša nad \$150.000.

Iz tega zadnjega napada od strani stavkarjev je razvidno, da so stavkarji v prvi vrsti imeli namen, svojo jezo ostreši nad tamkajšnjimi Amerikanci; vendar pa osebnih žrtev ali poškodb ni bilo.

VELIKANSKI LOV NA VOLKOVE.

Tarnov, Neb. — V Nebraska so te dni priredili velikanski lov na volkove, kateri so se pojavili in napadli farne. Lova se je udeležilo nad 500 farmarjev, nad njimi pa so pluli trije aeroplani in dajali znamenja, v katero stran volkovi beže. Končno so farmarji ustrelili 6 volkov, drugi bodo menda oplaheni in ne bodo več napadali farm.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojemu prijatelju in znanemu in priporoči jim ga, da si ga naroče!

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Te dni je v Washingtonu v bolnišnici umrl kongresnik, Charles F. Faust iz Missouri. Nahajal se je v bolnišnici že več tednov in je polagoma pešal. Ko pa je bil že zelo slab, je mirno zaspal.

Palm Beach, Fla. — Harry D. Pierce iz Belvidere, Ill., star 54 let, bivši predsednik pri "National Sewing Machine Co.", je te dni utonil v morju, ko se je kopal v Palm Beach, Fla.

Evansville, Ind. — Clifford Bullard iz Cynthiana je imel slabo srečo, ko se je podal po licenčno številko za svoj avtomobil, za leto 1929. Avtomobil bil zapelje ob strani poslopja "Automobile club" in potem odide v urad. Kmalu se zopet vrne, a se zelo začudi, ko vidi, da avtomobila ni več — bil je ukraden. Licenčno številko je moral nesti domov pod pazduho.

Point Harbor, N. C. — Ko se je vršila slavnost na čast bratcem Wright v Kitty Hawk, ki so darovali 520 akrov zemlje v namen, da se zgradi "Wright Memorial National park", je bil navzoč tudi Allen R. Hewitt iz Ashbury, N. J., eden izmed ostalih darovalcev. Ko se je vrnil z te slavnosti, je pa nenadoma umrl.

Pittsburgh, Pa. — Dva mlada roparja zakrinkanih obrazov, sta te dni prišla v Unger zlatarsko trgovino. Ko sta ustrahovala pet oseb, sta pobrala biserov v vrednosti za \$50.000, potem je pa urno pobrisala. Dve ženski uslužbenki v trgovini sta omedleli od strahu.

Rangoon, urma. — Polk. Theodore Roosevelt in njegov brat Kermit, sta dospela v Rangoon na ekspedicijski zoologične znanosti. Med časom ko ostaneta tam, bosta gosta guvernerja v Burmi.

Haag, Niz. — Iz Nemčije se v Nizozemska pošilja zelo veliko opojnih pijač. Zato je v Holandskem parlamentu predlagano, da bi se tarifo znižalo. Odjemalci upajo, da bi se s tem uvedlo cene, katere so bile pred vojno; prodajalci na drobno pa temu močno protestirajo.

RUSKE ČETE NA KITAJSKEM.

Stranka nasproti narodni vladi na Kitajskem postaja močnejša. — Poroča se, da je ruska vlada poslala pomoč gen. Yang Sen.

Peking, Kitajsko. — Vedno močnejša postaja na Kitajskem stranka, ki deluje proti narodni vladi. Vse mogoče poskusi so se vršili proti radikalnim tendencam, toda istih ni mogoče zatreti. Tudi moderatisti se uspešno gibljejo in skušajo priti na površje.

Eno najbolj važno središče političnih bojov na Kitajskem je provinca Szechwan, ki je po geografski površini večja, kakor Francija in v kateri je Yang Sen pooblaščen, da tam vlada, kot napol neodvisen vodja.

Njegovi generali poveljujejo petim armadam, vstevši poveljnik provincijalnih in dramejnih čet, ki imajo v Chungkingu svoj glavni stan. Tam se izdajajo najbolj važna povelja, delajo novi načrti in snujejo vsakovrstna pogajanja.

Tujezemska poročila naznajo, da je Rusija poslala močne čete iz Turkestanu v provinco Szechwan, generalu Yang Sen v pomoč.

Kolikar pa je znano, se do sedaj še nobene čete niso razorožile; zato je pričakovati, da se bodo še udarili.

AMERIŠKI DELEGATJE ZA DELAVSKO ZVEZO V MEHIKI.

Mexico City, Mehika. — Delavska zveza "C. R. O. M." v Mehiki je že obstojala več kot 10 let, danes se je pa kar nenadoma razbila in skorod razpadla. Louis Marones je zagiral zadnjo karto v politični situaciji, a je zgubil. Da se bo pa moglo delavsko organizacijo na novo spraviti v pravi tir, se je v ta namen sklenilo, da devete konvencije delavske zveze v Mehiki, se smejo udeležiti tudi delegatje iz tujih držav. Delavska zveza v Združenih državah bo stvar natančno preiskala in ako to odobri, bo poslala tje svoje delegate.

Iz Jugoslavije.

ZA AGRARNO REFORMO V DALMACIJI. — MINISTER ANGELOVINIČ ZA RA ZDELITEV VELEPOSESTEV. ZAPELJIVA PONUDBA IZ AMERIKE. — NAPAD NA BELGRAJSKEGA V ELIKEGA ŽUPANA. — DRUGE VESTI.

Boj za dalmatinsko zemljo.

Dalmatinski agrar je prišel v odločilen stadij posvetovanj. V Dalmaciji ni veleposestev. Gre le za ureditev odnosov med najemniki in lastniki.

Fevdalnih odnosov v Dalmaciji je 5 do 6 odstotkov in so pretežno na jugu. Ostali odnosaji so po naziranju ogromne večine, n. pr. vseh radikalov in cerkvenih zastopnikov, zasebnega značaja. Fevdalni značaj dobijo s tem, da je dogovor o načinu dela in dajatve in sicer med najemniki in lastniki. Dajatve so pretežno v naravi in lastnik najemnika ne more pregnati. Ti najemniki so često dali zopet svoje pravice in obveznosti radi izselitve v podnaje. Sedaj je problem ureditve vseh teh odnosov tem težavnejši. Minister za javna dela Angeljinič je radi svojega položaja v Dalmaciji na stališču, da so vsi odnosaji javnopravnega in fevdalnega značaja. Ako bi se to naziranje uveljavilo, potem bi stala ureditev agrarne reforme državno okrog 800 milijonov dinarjev, medtem ko bi likvidacija ogromnih kompleksov v severnih krajih Jugoslavije stala 450 milijonov dinarjev. Zato so s stališča drž. financ in s stališča objektivnosti nasproti vsem pokrajnim zastopniki Slovenije, Vojvodine in Srbije proti pojmovanju ministra Angeljiniča. Minister za agrarno reformo forsira zakon o likvidaciji veleposestev, ki ima namen, urediti razlastitev sploh. Sele potem bi prišli drugi zakoni, ki bi v podrobnosti uredili agrarne odnose v Dalmaciji in drugod. Računa se, da bo najprej prišel v razpravo ta ministrov predlog, sele nato agrarni zakon. Debata je radi tega silno težavna. Davidovič je sklical konferenco demokratskih pravkov. Na dnevi red pride dalmatinski agrar, pa tudi drugi zakoni, ki naj pridejo pred narodno skupščino po zahtevi DS še pred proračunom, kot zakon o razdolžitvi kmetov, zakon proti korupciji, in zakon o občinah. Davidovič je po tej konferenci obiskal predsednika vlade g. dr. Korošca. Davidovič je izjavil, da je stališče DS glede dalmatinskega agrara razvidno iz njegovih in Angeljiničevih izjav. DS ima v tem vprašanju že opredeljeno stališče. Dalmatinski agrar je treba urediti v celoti, pa naj se javi v katerikoli obliki, naj se imenuje že kakorkoli, ta zakon je treba sprejeti že pred proračunom, če se hoče še naprej računati na sodelovanje DS.

Transit Company. Priložen je bil tudi ček, skrit v hrbtu stare fotografije. Neznani goljuf iz Amerike je obliubil tiskarji za delo dvatisoč dolarjev. Poslal je še dve pismi, v tretjem pa je priložil svoj naslov v Chicago in navedel kot svoje ime Valentin Hrvat. Tiskarna je o zapeljivi ponudbi obvestila zagrebško policijo, ta pa bo preko ameriškega konzulata obvestila policijo v Chicagu. Ni bo goljufa najbrže prijel. — (Sl., 29. nov.)

Napad na belgrajskega velikega župana.

Pred dnevi se je izvršil v Belgradu napad na tamkajšnjega velikega župana Svetoslava Rajčica. Neki Milutin Čokelić ga je udaril z vso silo s palico po glavi. Čokelić je bil upravni uradnik v Vojvodini, kjer je bil radi nekih nepravilnosti odpuščen. Vložil je prošnjo na kralja za rehabilitacijo, ki jo je pa moral odobriti veliki župan. Ta je to odklonil in zato se je hotel Čokelić maščevati nad velikim županom Rajčičem. Čokelić je bil aretiran.

Smrtna kosa.

V četrtak, dne 29. nov. je umrl v Kandiji pri Novem mestu upokojeni poštni nadoficijal g. Emil Predika. Obol je na pljučnici, ki mu je naglo prestrigla nit življenja. V mlajših letih je služboval v Celovcu, pozneje v Trstu, po prevratu pa pri poštnem uradu v Novem mestu. — V Sent Juriju pod Kumom je umrla ga. Marija Vodopivec, mati tamkajšnjega župnika Ivana Vodopivca. Stara je bila 70 l.

Brata ubil.

V Istočnih Vinogradih pri Subotici se je odigrala v ponedeljek zvečer, 26. nov., strasna družinska žaložnja. Pet bratov Kubanov je izvešila velik vlom in si je nato delile plen. Najstarejši brat Mijo se je pri delitvi sprl z ostalimi štirimi in jim grozil s sekuro. Najmlajši brat Ivan je nato snel s stene lovsko puško in Mija ustrelil. Vsi štirje bratje so bili aretirani.

Volitev župana v Šmihel-Stopiški občini.

V četrtak, 29. nov., so se vršile volitve župana in občinskih svetovalcev za občino Šmihel-Stopiče. Za župana je bil izvoljen dosedanj župan g. Franc Brulc iz Hrušice, za prvega svetovalca Franc Fleško iz Šmihela.

Uboj.

V nedeljo 25. nov. je v gostilni Čekular v Zg. Pristavi pri Ptujju neki fant s kuhinjskim nožem zabodel v srce dobrega mladenca Miha Maleka iz Lancove vasi pri Sv. Vidu. Malek je pri priči obležal mrtev. Vzrok: alkohol.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Božični mir na bojnem polju.

(Črtica iz svetovne vojne.)
Piše F. Rožnik.

Že so dva tedna grmeli topovi ob južno-vzhodni meji avstrijske monarhije in že več ko teden dni pokale puške tudi na severu, ob avstrijsko-ruski meji, ko se je tretja avstrijska armada, kamor je tudi spadalo največ slovenskih polkov, odpravljala na severno bojišče v Galicijo.

Prisla je ura ločitve. Fantje in moške so se zbirali po bližnjih mestih, pri svojih polkih iskali vstopa, a vojašnice so bile kmalu tako prenapolnjene, da so vojaške oblasti morale mostovo nastaniti tudi v privatna poslopja. Ljubljana, Gradec in Maribor je bilo središče zbiranja tretje armade. Ta, kakor še tudi mnoga druga mesta, so bila tako napolnjena z vojaštvom, da je bilo skoro nemogoče kje najti še prazno stanovanje. Tudi mnoga javna poslopja, kakor šole in drugi zavodi, so bili zasedeni z vojaštvom.

V mesta so tudi prihajali mnogi civilisti, prijatelji in sorodniki vpoklicanih mož in fantov, da so se od njih poslavljali. Koliko je bilo joka; koliko solza je preteklo, toda vse skupaj ni nič pomagalo. Kruta železna roka je segala po bolečih srcih ter jih razdvajala — za vedno. Neizprosno povelje se je glasilo: "Naprej! Naše geslo je: **železo za kri.**"

Vse je bilo pripravljeno. Bojni rog je zatrobil žalostno odhodno zadnjikrat domovini v slovo. Godba je zaigrala bojno pesem, da so nje akordi pretresali že tako boleča srca, kakor bi oznanjevali — "zdaj se vid'no zadnjikrat."

Na kolodvoru v Ljubljani se je trlo vojaštva, poleg tega pa se je zbralo tam še toliko civilnega ljudstva, da je bila prava gnječa. Redarji so morali s silo dvajati pet za višje častnike, ki so prihajali in odhajali na postaji.

Dolgi vlaki so se pričeli pomikati dalje. Največ transportov je zapustilo Ljubljano od dne 10. do 15. avgusta 1914. Zadnji vlak, ki je vozil prve odhajajoče čete 3. arm. zbora, je bil krasno okinčan z zelenjem in cveticami. Lokomotiva je zatulila z zamolklim piskom, kakor da ima za sabo preobilen tovor; potem se je pa dolga vrsta vozov zganila in pričela pomikati proti severu. Z vozov so prihajali zadnji pozdravi, vojakci mahajoč s čepicami, so

klicali zadnje besede svojim dragim; žene in dekleta so si pa na postaji z robci pokrivalo svoje obraze in pretresujoče plakale. Ni je bilo tolažbe, ki bi mogla utešiti bolesti njihovih src. Iz vozov se je čulo pesem: "Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj še pridemo."

Ni manjkalo poguma. Slovenski junaki so odhajali pevajoč pesmi in v nadi, da se vrnejo, morda še pred Božičem; toda žalibog, niso vedeli — kam gredo. Odhajale so najboljše moči — ki se pa niso vrstile več.

Vse železniške proge, ki so vodile v Galicijo, so bile tako napolnjene, da so se vlaki komaj vrstili eden za drugim. Celo potovanje je bilo zanimivo, krasno, čeravno je največ moštva moralo potovati v navadnih živinskih vozovih.

Civilno prebivalstvo je vojaške navdušenje pozdravljalo; na vsaki postaji pa je tudi nanosilo toliko darov, da je vse vojaštvo dobilo vsega dovolj.

Posebno je bilo zanimivo potovanje skozi ogrsko planjavo, ko je bilo na vsaki postaji zbranega polno civilnega ljudstva in so klicali: Eljen! Eljen!

Ogrski prebivalci so se najbolj zanimali za slovenske vojaške, "Planinske strelce št. 2", (ali Lir. 27). Občudovali so krasno uniformo, katere, kakor so trdili, niso še nikoli poprej videli. Prosili so za planinke, katere so imeli strelci našite na ovratnikih. Ker strelci niso imeli rezerviranih planink, so iste potrgali iz ovratnikov in jih dajali civilistom, oni so jim pa za povračilo dajali vsakovrstne darove. Na mnogih postajah je igrala tudi godba vojaštvu v pozdrav.

Tako so končno cele armade dospele na gališke poljane. Tam se je kmalu pričelo nečloveško strahovanje. Avstrijski častniki v bližnjih uniformah so s krutim kričanjem in z revolverji v rokah tiščali svojo armado naprej — v pogin. Klicali so: "Zdaj ni pardona! Vojna je!" Pa žalibog niso vedeli, kaj je vojna. Najboljše armadne moči so bile izgubljene, uničene radi neprevidnosti, neizkušenosti.

Najbolj grozen je bil dan 26. avgusta, ko je bila tretja armada skoro popolnoma uničena — izgubila je polovico najboljših moči. Gališke poljane je rudečila kri slovenskih junakov, katerih je tisoče obležalo prvi dan splošnega spopada z Rusi.

Ruski naval je nadalje postajal tako močan, da je bilo nemogoče ustavljati se proti premočnemu sovražniku. čeravno je

avstrijska armada od pričetka postavila na celo rusko črto v Galiciji nad 300.000 vojaštva. Rusi so prodirali dalje in kmalu zavzeli skoro vso Galicijo.

Med avstrijskim vojaštvom se je kmalu raznesla novica: "Poraženi smo. Zdaj je konec vojne. Dela se premirje. Poslani bomo domov. Božične praznike bomo že praznovali pri svojih dragih, v krogu svoje družine." Usoda pa je hotela drugače. Potekli so štirikrat božični prazniki, katere je moral praznovati na bojnem polju, kdor jih je preživel.

Trdnjava Przemyśl je bila trdna, nedostopna sovražniku. Ko je bila drugič od Rusov obkoljena, tedaj pa se je pričelo pravo trpljenje. V trdnjavi je ostalo le toliko posadke, kolikor je bilo potrebno za obrambo; vsa ostala avstrijska armada pa se je pomikala proti Karpatom, kjer je moštvo umiralo od mraza in gladu.

Prava nadloga vojne je postala potem, ko je po neprestanem deževju pričelo snežiti in so vojaki v sneženih jarkih, napol v vodi, morali stražiti svoje postojanke.

Srečni v nesreči pa so bili oni, katerim je vojna služba dopuščala, da so ostali v neposredni bližini v zaledju, kjer so si mogli privoščiti streho in gorko stanovanje. Kdor se je mogel na toplem naspati, si je mislil, da je naj srečnejši človek na svetu.

Bližali so se božični prazniki. Marsikdo se je spominjal nazaj, kako je bil srečen pred enim letom, ko še ni vedel, kakšno trpljenje bo moral prenašati v prihodnjem letu. Bridki spomini navdajajo človeka tedaj, ko se spominja nazaj, da je bil enkrat srečen, a potem — v neznosnem trpljenju — primoran, a si ne more pomagati. Marsikoga so na božični večer zalile solze, ko se je zamislil nazaj — v srečne dni. Marsikje pa se je tudi čula zarotna beseda — "prokleta Avstrija, mi se nahajamo pod jarmom suženjstva."

Ker so Rusi videli, da se je v avstrijski armadi nahajalo največ katoličanov, katerim je božični dan, 25. december, najbolj svet praznik, so obljubili, da na ta dan ne bodo nič streljali ali napadali. In res, Rusi so držali besedo. Izjemno, po mnogih postojankah je zavladal **božični mir**. Ravno tako se je zgodilo tudi v trdnjavi Przemyśl, kjer so še par tednov poprej divjali najljutejši boji, je za božične praznike zavladal mir.

Tudi Avstrijci so se Rusom hoteli izkazati hvaležne tako, da so jim voščili vesele božične praznike, katere Rusi obhajajo po pravoslavnem običaju dne 6. januarja.

Na ta dan so jim dali mir in jim z voščilom poslali tudi božična drevesca z darili v njihove postojanke.

Za razvedrilo.

(Za "A. S." napisal Šaljivi Nace.)

Gasput urednik so mi unkrat rekl: "Božič bo 25. decembra." — "Sur tink," sem jest djau, potem so pa še rekl: "Nace, predrami se pa napiš' kej za božično prilogo." — "Orajt, sm djau, bom že kej naččekov, če ne bo nobenm ušček, pa tud nč zatu, sej bote taku Vi uržeh, če bote u cajtenge del." — "Eh, dosti prida tako ni, kar naččekas," so djali, "pa naj bo nekaj za spremembo."

Torej božični prazniki so kar nankrat spet tukej. Čas hitr beži. Če b' Tone s hriba celu poletje ne jamrov tulk' zavolj svojih praznih sodu in če b' ne blu umes naldžne uročine in zraun še sitnih komarju po let, bi člouk mislu, de je kumej en dobr tedn odkar so božični prazniki minil.

Jest še sujih šlajfen nism ponosu, ki sm jih dobiu lanku letu za "Krizmus prezent".

Vejste, tu je blu pa takule: Šlajfne, so ble hudu pisane farbe, pa sm ankrat ano zadrgnu za vrat, hej, da ste vidl koku so me ldje gledal, posebn punce, ana mi je še clu djala, de se taku neumnu nobel nosm, kokr kakšen "spring čikn" — pa me še prou predrznu upraša, kulk sm že star? Pa sm ji djau, de če bom še 930 let na svet, de bom polej tulk star, kokr je biu Matuzala. Potm je pa nusk zavihala pa je šla. Jest sm se ji pa smijau, gvišn ni vejdlu kulk je biu Matuzala star. In taku vidte, nism marau de b' ldje vame zijal in zatu so mi še zdež šlajfne ostale. Cigare pa, kar sm jih dobiu za lanske praznike, sm pa pokadiu, kar je blu ta bulših, ta slabe sm pa prjatlom razdau.

Za letošn' "Krizmus" mi je pa adn od teh prjatlu oblubu, de mi bo poslou an "ekstra fajm" prezent po poš' po C.O.D.; ja, če mi pošle prezent po C.O.D., potm sm šur, de bo prezent "ekstra fajm", samu če bom imu jest sēm plačat in tu bo spet nova uganka. Z ugankam pa jest nejmam sreče. Učasi sm študirou uganke u Amer. Slov., pa mislte de sm kej ugenu? Kaj še! Buča zabita kaj čte. In taku so use lepe nagrade splavale po vod'. In kaj je use blu, čukolada, cigare, kranjske in štajerske klobase, robei, štumfi itd. itd. Ti, smola ti.

in jest sm mogu potm use take reči za "keš" kupt' če sm jih tu imet.

No, naj bo dost tga. Šika se, de usaj nekaj pamtna povem in tu bi blu za zdež najbl prmrn tule: Šaljivi Nace, vošč' gasput uredniki, Čikaškem Matjaži, usem dopisnikm in usem kršanskim ldem, prou srečne in vesele božične praznike. Tonet' s hriba pa še zraun tega želim, de b' ga Bog obvarvou rumatizma.

Gospod in gospa Šmart.

Gospod Šmart: Eh, zakaj ropota ta budilka? Saj sem že zbujen in tudi oblečen! Gospa Šmart: Srček moj, ropota zato, ker je bila navita.

Oj, joj.

Liza (sosed): "Kaj praviš, tvojega moža še od sinoči ni domov? Pa ne, da bi se mu bilo kaj hudega pripetilo?" Špela: "Če se mu ni, se mu pa bo, ko pride domov!"

Slaba pijaka.

Potepin: Gospod, ali mi daste deset centov za skodelico kave? Gospod: Jaz ne pijem kave.

Magnetična gospodična.

Gospod (mladoletnemu fantu): "Kako pa to, da si se ti odkril oni-le gospodični, ko si jo srečal?"

Fant: "Veste gospod, to-le je klobuk mojega starejšega brata in on vselej, ko sreča to gospodična, privzdigne ta-le klobuk."

V restavraciji.

Strežaj (gospodarju): Gospod pri mizi pravi, da juha, katero sem mu prinesel, še za psa ni dobra.

Gospodar: Vzemi je stran, ti trapez, pa mu prinesi tako, da bo.

Drug drugega imata v pesteh.

Cerkovnik Boltežar je nekega večera ves utrujen sedel v spovednici in tam zaspal. Zjutraj je prišla v cerkev soseda Špela ter pristopila k spovednici, da bi se izpovedala. Mislija je, da se nahaja v njej župnik.

Ko je našela že celo vrsto grehov, se je cerkovnik zbudil in jo nahrulil: "Saj nisem jaz župnik!"

Špela (prestrašena): "Čakaj no, čakaj, te bom zatožila župniku."

Boltežar: "Jaz te bom pa tvojemu možu ..."

Božična voščila Elyških trgovcev in obrtnikov!

Slogar's Cash Market

Ely, Minnesota.

Kupujte za gotovino in si na ta način prihranite denar!

Voščimo vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

SLOGAR BRATJE.

Vsem odjemalcem se zahvalim in voščim vesele božične praznike.

Fr. Pengal

Ely, Minn. Tel. 57

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem prijateljem

Cyko Art Studio

Ely, Minn.

THE PEOPLES DEPT. STORE

Slovensko podjetje v Jugoslav. Narodnem domu.

Želi vsem Jugoslovanom vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem

Lepisto & Saari

BRIVNICA.

Ely, Minn.

City Hardware

in John Slabodnik se zahvalujeta vsem odjemalcem preteklega leta. Vesele praznike vsem!

Ely, Minn. Tel. 66

Vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

Joseph Klun

Ely, Minn.

Tel.: 217

Vesel Božič in srečno zdravo Novo leto vsem odjemalcem.

FRANK VERANTH

Kurivo vseh vrst — Gradbeni material.

Ely, Minn. Tel. 96

JAMES DRUG STORE

Ely, Minn.

Želi vsem vesele praznike in srečno Novo leto!

POSEBNA RAZPRODAJA

Za 15 let obstanka naše trgovine smo znižali cene za mesec december na vseh stvarih od 10 do 35 odstotkov.

Peči, splošno železnino in pohištvo vse dobite sedaj po znižani ceni. V zalogi imamo sedaj najnovejše "EVER-READY RADIO", katere izdeluje ena največja korporacija v Ameriki.

Nudi se lepa prilika za naš narod v Ely in okolici. OBENEM VAM VOŠČIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

JOSEPH MANTEL

HARDWARE AND FURNITURE ELY, MINNESOTA.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO ZDRAVO NOVO LETO

vsem našim vlagateljem in klijentom želi

The First National Bank of Ely, Minnesota

KAPITAL IN PREBITEK.....\$.. 75,000.00

PREMOŽENJE IN VIRI.....\$1,000,000.00

URADNIKI:

R. M. Sellwood, predsednik, George T. Ayres, podpredsednik,

L. J. White, blagajnik, Geo. T. Somero, pomožni blagajnik.

KLERKI:

Elsie Mosnik, Mary Lobe, Vienna Nikkola.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM

John Zupancich

Trgovina z mešanim blagom

ELY, MINNESOTA.

Rojakom se priporočamo v naklonjenost. — Zmerne cene, točna postrežba in zadovoljiti odjemalce je naše stare geslo.

ELY GAS & OIL CO.

Ely, Minnesota.

Vošči vsem odjemalcem vesele praznike in srečno Novo leto 1929!

SE PRIPOROČAMO V NAKLONJENOST!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELIJO

KAPSCH BROS
KVALITETNO MESO

Ely, Minnesota.

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem

Ely Lumber Co.

Ely, Minn.

Tel. 250-R.

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem

E. C. Lindblad

Ely, Minn.

Božična voščila vsem!

W. D. Haynes

ZLATAR

Victor plošče — Crosley

Radio

Ely, Minn.

Vesele praznike in srečno Novo leto vam želi

ELY HARDWARE CO.

CHAMPA & MUHAR

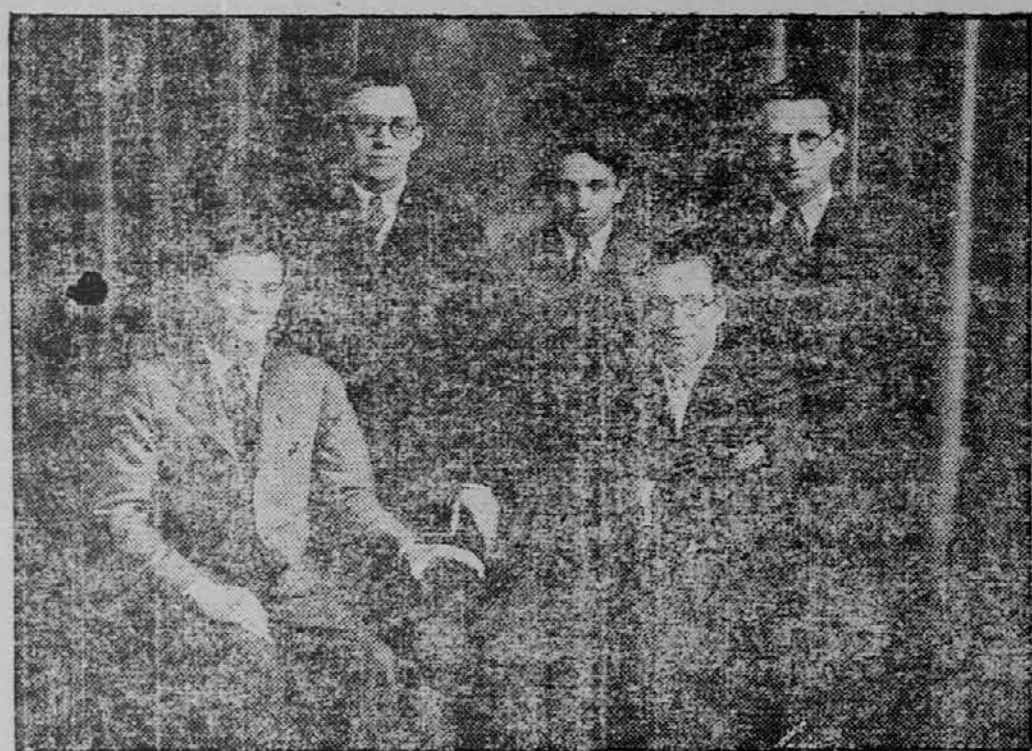
Ely, Minn.

Matt Rom

GROCERIJA IN MESNICA

Vsem odjemalcem in prijateljem vesele praznike in srečno Novo leto!

ELY, MINNESOTA

Anton Grdina in Sinovi.

Petindvajset je minulo let, odkar nosimo trgovski jarem, bremena in težkoče, skrbi in napore, v namenu, da bi to podjetje rastle z duhom časa ter potreb, ki jih naraščajoči narod neodhodno potrebuje.

Baš ravno v tem času se nam je tudi posrečilo spopolniti prostore prodajalne do največje popolnosti velikosti in modernosti. Domačini se lahko ponosni, drugam jim hoditi potreba ni za sivarji, ki jih potrebujejo.

Poleg vsega modernega pohištva imamo tudi RADIOLAS, VIKTROLAS in rekorde vseh vrst.

Rojaki v Clevelandu ali pa oni, kateri se nameravate naseliti v Cleveland, kadar potrebujete zgoraj omenjene predmete se oglašite v naših prodajalnih.

Glavna prodajalna se nahaja na: 6019 ST. CLAIR AVENUE in podružnica pa na 15301-7 WATERLOO ROAD, Cleveland, Ohio.

Želeč vsem odjemalcem, znancem in prijateljem vesele božične praznike ter srečno uspešno Novo leto 1929!

A. Grdina & Sons

Voditelji trgovine in pogrebnege zavoda obstoječe 25 let.

Vesel Božič in srečno Novo leto

želi vsem svojim vlagateljem

Stavbinsko in posojilno društvo "SLOVENSKI DOM"

v Chicagi, Illinois.

Naše stavbinsko društvo "SLOVENSKI DOM" izdaja nove serije delnic vsake tri mesece. To so JANUARJA, APRILA in OKTOBRA meseca.

82. nova serija delnic bo izdana 2. januarja 1929.

Delnice za katere se plačuje po 12½ centov iztečejo približno v 11. letih in 4. mesecih. Delnice po 25 centov iztečejo v 6. letih in 3 mesecih. — Delnice po 50 centov iztečejo v 3. letih in 6. mesecih. — Delnice, za katere se plača \$75.00 na enkrat iztečejo približno v 5. letih.

Otroški oddelek

Delnice po 12½ centov se izplačajo pred letom dni. Stariši vpišite vaše otroke, kateri si lahko prihranijo v tem času, da si potem kupijo zimsko obleko in božična darila.

DRUŠTVO POSOJUJE DENAR PO 6% OBRESTITI.

MARTIN KREMESEC, predsednik.
JOHN ŽEFRAK, podpredsednik.

JOS. ZUPANČIČ, tajnik.
JOHN TERSELIČ, blagajnik.

RAVNATELJI:

John Petrovčič, Frank Cull, Louis Železnikar, Anton Duller, Frank Kosmach, Frank Kozjek, John Gottlieb, Andrew Glavach.

Vesel in zadovoljen Božič in

srečno zdravo Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem prijateljem in znancem in vsem naročnikom tega lista.

JOSEPH DRASLER

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

66 Tenth Street

PHONE: NO. CHICAGO 613

No. Chicago, Ill.

Gospodinjam v vednost!

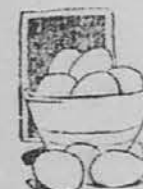
Božični prazniki se bližajo. Vsaka gospodinja želi za praznike postaviti na mizo najboljše stvari, ki jih zmore in si jih more omisliti. Vsem tem sporočam, da bomo pri nas za praznike založeni z najboljšim svežim mesom vseh vrst. Sveže meso, parutino vsake vrste, najboljše prekajeno suho meso in vse kar je v tem oziru hočemo za praznike vsem odjemalcem kar najboljše postreči.

Pecivo, sadje, sveža jajca, orehe in jedrca

vse to boste našli za božične praznike pri nas po zmernih nizkih cenah. Preskrbljeni smo z vsem in vam ni treba drugega, kakor priti v našo trgovino, da se o vsem prepričate in vidite, da vse to lahko dobite pri nas.

Obenem naznanjam vsem naročnikom "Amer. Slovenca"

da bom te dni dobil krasne stenske koledarje od lista "Amer. Slovenec" za vse naročnike naše naselbine. Prosim pridite po nje! V zalogi imam tudi vse knjige iz knjižarne "Amerikanski Slovenec".

PISMO IZ SRBIJE.
ZA KULTURO V SRBIJI.
Piše Minka Rožnikova.

Kakor je že znano, je bilo v tem letu v Jugoslaviji, pri narodni vladi za Slovenijo, več novih odredb in preobratov glede šol ter učiteljev in učiteljic. Ker so bile razne zadeve poverjene prosvetnemu ministru, zato so se odredile mnoge nove reformacije. Veliko uradnikov je bilo s tem prizadetih in odpuščenih iz službe, posebno veliko učiteljev in učiteljic.

Med prizadetimi sem bila tudi jaz. Po desetletnem službovanju kot učiteljica gospodinjstvih šol, sem izgubila službo; ker narodna vlada za Slovenijo, kateri so bile te šole poverjene na njeno lastno odgovornost in oskrbo, je morala to stvar poveriti prosvetnemu ministru. Edina pot, za nadaljnjo službovanje, je bila ta — iznova vložiti prošnjo na prosvetno ministrstvo. Tega nasveta sem se tudi jaz držala, kar pa ni bilo brez uspeha. Sredi meseca septembra t. l. sem dobila poziv, da sem nastavljena v Plevje, blizu Sarajeva. Prevzelo me je "Ministrstvo za narodno zdravje" in sem zdaj nastavljena v Plevju v "Domu Narodnog Zdravja". Začetek je res bolj težak. Tudi mi je bilo težko ločiti se od svoje ljube domovine, kjer sem službovala že nad deset let in se podati v daljine, nemane in zapuščene kraje.

Ko sem prišla v novo službo, dne 29. septembra t. l., so zidurji in mizarji še gospodarili po tem poslopju, ki je zdaj na novo zgrajeno. Poteklo je še mesec dni, predno je bilo vse urejeno. Poslopje je prav moderno zgrajeno in tudi precej prostorno.

Mesto Plevje se nahaja v Stari Srbiji. To mesto je še bolj turškega značaja in ima nad dve tretjini moslemanskih prebivalcev, ki pa govorijo srbski jezik. Imajo pet mešer, a Srbi niso samo eno malo pravoslavno cerkev, katera je bila hruško leto dograjena.

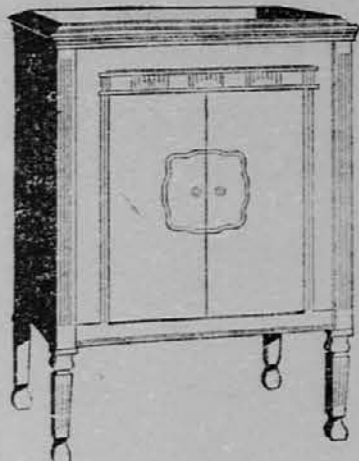
Svet je tu bolj kraški in planinski, vendar pa slikovit in romantičen. Po cele črede ovac vidiš po planinah. Seljaki (posetniki) so večinoma revni ljudje. Nekaj ur od tu pa so naseljeni tudi bogataši.

Seljaki, kakor tudi tukajšnji meščani so še zelo nekulturni ljudje, odtrgani od svetovnega prometa. Sedanje svetovne kulture se zanese malo v te kraje, dasiravno je država prebivalcem zelo naklonjena.

Novi dom, ki je bil zdaj rav-

Darilo, ki stalno daje.

Model 4-20 ortofonična viktrola po klasičnem angleškem načrtu. Cena ji je \$135.00, z električnim motorjem \$35.00 več.

Ali

POZNATE UŽITEK ortofonične godbe ?

PRIMERJATE jo edino lahko z resničnim petjem in igranjem umetnikov samih. O tem se morete prepričati v petih minutah pri najbližjem Victor trgovcu. Ortofonična viktrola je edini instrument, ki Vam prinese zaželeno godbo naravnost v Vaš dom na tako čudoviti način.

Važno je, da slišite svojo najbolj priljubljeno godbo, kakor jo proizvajajo ortofonična viktrola, kadar igra Viktorjeve ortofonične plošče. Napravite si veselo praznike z novo ortofonično viktrola v svoji hiši.

Ime Victor je Vaša garancija.

Nova ortofonična **Victrola**

Victor Talking Machine Co.

Camden, New Jersey, U.S.A.

no dograjen, je postavila vlada. Ta zavod bo v veliko pomoč tukajšnjemu prebivalstvu. V njem bodo zdravili bolnike, vsakovrstne bolezni, popolnoma zastoj. V zavodu se nahaja tudi "rentgan" (umetno solnce), kopalnica in vse, kar spada za moderno opremo poslopja. Zdaj bomo pa otvorili še gospodinjstvo šolo in dijaško kuhinjo, kar pride v mojo oskrbo, in tudi to bo država vzdrževala.

Sredi meseca oktobra t. l. smo imeli otvoritev novega doma. Ob tej priliki je bil navzoč tudi g. dr. Štampar, načelnik ministrstva Narodnog Zdravja. Meni je rekel: "Te-

žak posej Vas čaka, gospodična. Uspeha ne bo takoj; moralo se bo delati več let, predno bo šola prinesla pravih uspehov."

Hvala Bogu, da so na to tudi gospodje pripravljeni in vidijo že vnaprej, da za to delo bo potreba veliko truda. V koliko se nam posreči pri teh ljudeh, se zdaj še ne ve, ker se je to ravno pričelo. Ne vemo, kje naj pričnemo, pri seljankah ali meščankah; izobrazbe so potrebne vse, ene bolj kakor druge. Pri katerih bo več uspeha, je tudi še veliko vprašanje.

Kakor se čuje, so muslimanke še najdovzetnejše. Bože

nili! Te Turkinje so nam tako lekam divje — vse zakritih obrazov. A kadar se katera kje odkrije, pravijo, da človeka mine strah, ker nekatere so zelo prijazne. No ja, pa če bom imela opravka z njimi, se jih bom že morala privaditi. Šef nam je Srbinec, Beogradčan, prijazen človek. Te dni se je poročil in je tu obhajal svojo poročno slavnost. Za kolegino pa sem jaz dobila neko mlado učiteljico, Make-donko, zelo prijazno in ljubez-nivo gospodično; zato upam, da se bove prav lahko razumele in skupno delovale za kulturo naroda, ki jo je tu v resnici potreben.

Wm. Arbanas

TRGOVINA S CVETLICAMI

1320 West 18th Street, Chicago, Illinois.
Tel. Canal 4340
Veselo praznike in srečno Novo leto vsem!

Anton Zupančič

NAJBOLJŠA OBUVALA VSEH VRST ZA CELO DRUŽINO. — POPRAVLJAM ČEVLJE.
1943 West 22nd Street, Chicago, Illinois.
Obenem voščim vsem odjemalcem veselo božične praznike in zdravo srečno Novo leto!

Martin Ivanšek

SLADOLED, SLAŠČICE, CIGARETE in CIGARE.
1759 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7872
Vsem veselo praznike in srečno Novo leto!

Anton J. Duller

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN HIŠ, ZAVAROVALNINA VSEH VRST IN JAVNI NOTAR.
1856 West 23rd St., Tel. Roosevelt 1633, Chicago
Vsem vesel Božič in srečno zdravo Novo leto!

Blue Island Restavrant

1662 Blue Island Ave. Tel. Canal 4817 Chicago
DOMAČA KUHINJA — DOBRA JEDILA OD 25c.
NAPREJ. DOBRODOŠLI! ODPRTO DAN in NOČ!
Veselo praznike in srečno Novo leto vsem!

John Fabian

1932 West 22nd Street, Chicago, Illinois.
OBLEKE SUKNJE IZDELUJEM PO MERI — čistim, likam in popravljam — cene zmerne. — Želim vsem veselo praznike in srečno Novo leto!

JOHN N. CARLSON

Imamo v zalogi slovenske rekorde od Columbia družbe. Tu navaja nekatere najnovejše:

Štev. 25084-E—"Pevce na note" in "Nočni čuvaj",
Pojejo člani kvarteta "Jadran".
Štev. 25087-F—"Rojakom" in "Tiha luna",
poje moški kvartet.

GILBERT, MINNESOTA.

KUKMAN BROTHERS

1901 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone Canal 0572

VSAKOVRSNA grocerija, kalušno naš narod ljubi — sveže meso, zelenjava in sadje, sploh vse življenjske potrebščine dobite pri nas.

MESENE in KRVAVE klobase naša specialiteta.

Odjemalcem se zahvaljujeva za dosežanje naklonenosti in se priporočeva še nadalje.

JOHN STAYER

1952 West 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se zahvaljuje za naklonenost in se še nadalje priporoča. Vedno v zalogi vsakovrstno grocerijsko blago.

Veselo božične praznike in srečno NOVO LETO!

FRANK TOMAZICH

1900 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Phone Canal 2910

Priporoča svojo bogato zalogo svežega grocerijskega blaga in zelenjave. Želi vsem svojim odjemalcem veselo božične praznike in srečno NOVO LETO.

The Lincoln Billiard Parlor

FRANK BIZOWSHEK

1835 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.
Tel.: Roosevelt 3249

SLAŠČICE, CIGARE, TOBAK IN VSEH VRST SODA.

Občinstvu želi veselo in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto!

Chicago Photo Studio

2141 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Tel.: Roosevelt 4055

Izdeluje fine slike zlasti za ženitovanja, ali pa otroške slike o priliki birmen ali prvega sv. obhajanja. ROJAKOM SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST!

Voščila Gilbertskih trgovcev in obrtnikov.

Hogan's Garage

Popravila vse vrste
Vse vrste mazila za
autoje in stroje. Proda-
jamo automobile.
Gilbert, Minn.

Dr. S. M. Stein

ZOBOZDRAVNIK

Gilbert, Minn.

Tel.: 245

M. Kohler

PREVOZ — PREMOC,
DRVA

Phone: 19

Gilbert, Minn.

Kraker Mercantile Co.

želi vsem veselo praz-
nike in srečno zdravo
Novo leto!

Gilbert, Minn.

Veselo božične prazni-
ke želi vsem

R. Shusterich & Co.

Gilbert, Minn.

Veselo praznike in sreč-
no Novo leto želi vsem

Gilbert Hdw. & Furn. Co.

L. KUKAR, lastnik.
Gilbert, Minn.

A. R. Anderson

ZAVAROVALNINA
VSEH VRST.

Prodaja zemljišča in
bonde.

Gilbert, Minn.

Barrett Drug Co.

Gilbert, Minn.

Želi vsem veselo praz-
nike in srečno Novo
leto!

Shell Gasoline in Motor Oil

Se prodaja po vsi
rangu na Virginia, E-
veleth, Gilbert in na
Biwabick, itd.

Aho & Laine

Garage

Prodaja Willysknight
in Whippet avtomobile
Gilbert, Minn.

Božična voščila vsem!

INDIHAR INSURANCE AGENCY

Indihar Bros.

Zavarovalnina vseh
vrst. Zastopniki naj-
boljših družb.

Gilbert, Minn.

Božična voščila vsem!

Golden Rule Store

J. DANIEL, Prop.
Obleke za može, že-
ne in otroke.
Phone: 185
Gilbert, Minn.

Božična voščila vsem!

T. Rubenstein and Son

Gilbert, Minn.

Veselo praznike vsem!

Gilbert

Shoe Shop

VICTOR AHO

Gilbert, Minn.

Zanimiva povest

"ŽUPAN"

začne v kratkem izha-
jati v "Amer. Sloven-
cu"!

Naročite si ga!

Veseli Božič in srečno
Novo leto vošči vsem

Anton J. Lopp Company, Inc.

Trgovina

Z MEŠANIM BLAGOM

GILBERT, MINN.

Vsem Slovencem in Hr-
vatom prav iskreno vo-
šči veselo božične praz-
nike in srečno zdravo
Novo leto 1929!

INTERNATIONAL
WORK-PEOPLE'S
CO-OPERATIVE
ASSOCIATION
GILBERT, MINN.

Phone: 174.

Morski razbojnik

Spisal kapitan Frederick Marryat.

Iz angleščine prevel J. M.

"No, potem ji pokažemo pete. Prav nič bi se ne bal niti nje, niti njene strani, ako ne bi bilo one druge ladje tukaj."

Eno uro potem, ko se je temnilo, je bil "Avenger" čisto blizu fregate. Zavijal je svoja jadra bolj polagoma, kakor bi imel le malo moštva na krovu. In potem, ko je kaj njegovim ljudem ukazal, da se skrijejo, ločilo je mogoče, je naravnal svojo ladjo naravnost proti zadnjemu delu fregate.

"Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?"
"Eliza" iz Baltimore, ki prihaja iz Kartagene," je odgovoril kaj. "Ladja tam, ki nas zasleduje, je razbojniška. Ali naj pošljem čoln k vam?"

"Ne, samo ostanite blizu nas."
"Da, da," je odgovoril kaj.
"Obrnite ladjo!" se je glasil klic na fregati in tekom ene minute je izpremenila tek.

V tem času se je "Enterprise" vedno bolj blizala ostalima ladjama. Edvard Templemore in oni, ki so bili na krovu, so se na vso moč čudili njej gibanju. V začetku so že mislili, da so se zmotili ter da ladja ni razbojniška, potem pa, da se je moštvo uprlo in vdalo fregati. Edvard je z vsemi jadrni in z vso hitrostjo plul proti njima, da zve, kaj je pravzaprav resnica. Kapitan fregate, ki ni izpustil izpred oči "Enterprise", se je enako čudil veliki drznosti domišljene razbojniške ladje.

"Naposed napade se nas!" je dejal prvega poročnika.

"O tem se ne more nič reči, saj je znano, kakšnega značaja je. Govori se, da ima kakih tristo mož na krovu, in mi jih imamo prav toliko. Morebiti pa hoče samo mimo nas pluti, ustreliti enkrat, nato pa pluti dalje."

"Vsekakor bomo imeli topove pripravljene zanj," je odgovoril kapitan. "Vsakdo na svoj prostor!"

"Enterprise" se je približala fregati ter namerjala pluti okoli njenega zadnjega dela.

"Se vedno ne zavija svojih jader," je dejal prvi poročnik, ko se je prikazala le kabelj daleč.

"In polno moštva je na krovu," je rekel poveljnik ter je opazoval skozi nočni daljnogled.

"Ustrelite enkrat nanjo!" je dejal kapitan.

Bum! Dim se je razkasil in jadro na prednjem jadrniku je viselo po strani. Krogla je zadela prednji jadrnik na "Enterprise" in storiла mnogo škode, tako da je bilo za nekoliko časa nezmožna za vsako nadaljnje delo.

"Ladja ahoi! Kakšna ladja je to?"

"Ladja njegovega Velikanstva 'Enterprise'."

"Posljite takoj čoln sem!"

"Dobro."

"Možje na krov! Jadra zavijte!"

"Kje pa je druga ladja sedaj?"

"Na oni strani," je odgovoril eden izmed častnikov, ki je kakor ostali obračal vso pozornost na "Enterprise" ter se le malo brigal za dozdevnega Amerikanca. Mož pa je odgovoril, ne da bi bil vedel resnico, in ko se je ozrl proti omenjeni strani, ni bilo videti ladje nikjer. Kaj je bil namreč pozorno pazil na to, kaj se je godilo med ostalima dvema ladjama, in bil pripravljen, da se izmuzne vsak trenutek. Kakor hitro je fregata ustrelila proti "Enterprise", je svojo ladjo obrnil, razvil vsa jadra in odplul. S ponosnim daljnogledom je bilo videti njegovo ladjo pol milje daleč. Sedaj šele so spoznali zvičajo. Fregata se je obrnila in razvila jadra, Edvard pa se je vrnil na svojo ladjo, ker ni kazalo, da bi se še dalje mudil radi čolna. Toda "Avenger" se je oddaljeval vedno bolj in ko se je izdaniilo, ga ni bilo videti nikjer.

V tem času pa se je spustil Edvard Templemore s svojo ladjo za fregato, kakor hitro je mogel zopet razviti vsa jadra. Bil je seveda razjarjen radi načina, kako so ravnali z njim, in je prisegel sam pri sebi, da pokliče fregatnega kapitana pred vojno sodišče. Okolo poldne se je fregata vrnila in kmalu se je pojasnilo vse. Kakor tudi pa so bili nejevoljni, da jim je razbojnik utekel, so bili vendarle vsi edini v tem, da je s svojo drzovitostjo in hladnokrvnostjo zaslužil utiti. Spoznali so, da se da jadrnik na "Enterprise" kmalu zopet popraviti toliko, da bo lahko nadaljevala svojo pot. Zato so poslali s fregate tesarjev na njen krov. V dveh dneh je bila škoda popravljena in Edvard Templemore je šel zopet zasledovat "Avengerja".

PETNAJSTO POGLAVJE.

Zmota.

"Avenger" je razvil vsa svoja jadra ter plul proti severu. Zasledovalce je pustil daleč za seboj, in prav ničesar ni bilo videti na obzorju, ko je naslednjega jutra prišel Francisco na krov. Vkljub vsem prošnjam kajnovim ni hotel Francisco deliti z njim poveljstva na ladji, nego se je imel le za potnika ali pa jetnika. Ni bil še dve minuti na krovu, ko je opazil ona dva španska ribiča, ki sta bila v službi pri donu Cumanosu, kako sta se pogovarjala med seboj. Skoro popolnoma ju je bil že pozabil: raditega je šel k njima ter ju nagovoril. Zelo sta se začudila, ko sta videla Franciscusa tukaj, dokler jima ni ta povedal, kaj se je zgodilo. Onadva pa sta zopet pripovedovala, kaj se je pripetilo njima, ter mu pokazala palce na rokah, ki so nosili sledove mučenja, da bi bili izsilili iz njiju resnico. Francisco se je zgrozil, vendar pa ju je potolažil z obljubo, da bosta kmalu zopet presta in se bosta lahko vrnila h gospodarju.

Neolikana prodajalka. — Neka gospa je kupovala na trgu jajca in se ni mogla s prodajalko sporazumeti glede cene. Po dolgem mešetarenju je dejala nevoljno kmatica: "Pustite me v miru, ako mi ne morete toliko dati, kolikor jaz zahtevam, pa si sami znesite jajca."

Rešena uganka. — Mačka je šla po stopnicah gori s štirimi nogami, dolj pa z osmimi. Kaj je to?

Doli je nesla miš v gobcu.

DRUŽINSKO PRATIKO
za l. 1929 smo že popolnoma razprodali in žal nam je, da ne bo mogoče izvršiti več naročil zanj. Tisti, ki ste jo še nameravali naročiti od nas, blagovolite to, vpoštevati. Knjižarna Amer. Slovenec.

PREVOZ - DRVA - KOLES

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz - drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 5221.
LOUIS STRITAK

1719 W 21st Place, Chicago, Ill.

Andrew Glavach

1941 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Tel.: CANAL 5889.

Želi vsemu slovenskemu občinstvu vesele božične praznike in srečno uspeha polno Novo leto!

Obenem se občinstvu najiskreneje zahvaljujem za izkazane mi naklonjenosti bodisi v tem ali onem v preteklosti. Iskreno se priporočam slovenskemu narodu v Chicagi in okolici še za naprej. Slovensko ljudstvo se je še vedno držalo gesla "Svoji k svojim", tako upam, da se bomo tega gesla vsi držali tudi za naprej.

Joe Kukman

1837 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phone Canal 5634

Priporoča se rojakom za nakup grocerije in vedno svežega mesa, vsakovrstne moke, prave kranjske klobase, zelenjave in sadje.

Želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Vsem cenjenim odjemalcem

voščim vesele zadovoljne božične praznike in vesele novo leto ter se vsem lepo zahvaljujem za Vašo naklonjenost v preteklem letu in se Vam za isto priporočam še v prihodnje.

John Korenchan

Slovenska grocerija

2313 SO. LINCOLN ST. CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: Canal 6304

Površne suknje in zimske obleke

Dobili smo pravkar novo zalogo raznovrstnih zimskih površnih sukenj in zimskih oblek. Rejnikom se priporočamo v naklonjenost.

Istotako imamo veliko zalogo vseh vrst zimskega spodnjega oblačila najboljšega Cooperjevega izdelka.

Obuvala vseh vrst za zimo dobite pri nas.

Cene zmerne, postrežba prvovrstna. Pridite in preizkajte se!

Frank OPEKA

Trgovina z mešaním blagom in obuvali.

502 - 10th STREET, WAUKEGAN, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Zmehda v zmehdi.

Zmehda se je pričela, ko so Angleži pod Henrikom VIII. odpadli od cerkve. Podali so se pod oblast parlamenta, kar je le smešno, če posvetna oblast odločuje v duhovnih zadevah. Gotovi krogi čutilo to breme. Nastala je struja, ki vsaj hoče kreniti na neko pametno pot. Parlament je rekel: Ne! Obdržali so neko sinodo, in ta se je seve skazala ponižnega slugo parlamenta.

Londonski škof pa je proti parlamentu in sinovi vpeljal novi obrednik v svoji škofiji. Pri takih zmehdah se ne bo ničesar koristnega izpremenilo. temveč bo ostalo pri zmehdi, ker zmehda rodi zmehdo.

Ni čuda, da se je oglašil znani dekan Inge, in zahteval, da se londonski škof, spravi v Gloucester, ker "vleče na katoliško stran", in je baje ustava v nevarnosti. Ako ima anglikanska cerkev količjak je krščanske resnice, je nevarnost večja od strani dekana Ingea, ker mož se po svojih nazorih lahko prišteje nevernikom na leci. Same zmehde.

Sadovi.

Nespametno bi bilo trditi, da bi revolucija v Rusiji popolnoma zgrešila prav vse. Razmere so bile pač take, da je moralo do revolucije priti. Ali pa je revolucija tudi krenila na pravo pot, je drugo vprašanje. Kdor zagovarja pod vsakim pogojem revolucijo in vsako revolucijo, bo trdil, da je krenila na pravo pot, ker je revolucija, ali pa sadov ni, ali so sadovi slabši od prej, se pa pokaže na bodočnost, da bodo prišli, da

HVALEŽEN PACIJENT.

Bolnica sv. Jerneja v Londonu je izlečila nekoga bolnika, ki je trpel na raku. Zdravniki so ga lečili z radijem. —

Uspeh kure je bil popoln in ko je zdravniška komisija ugotovila, da je mož ozdravel, je izlečen pacient poslal upravi bolnice pismo z zahvalo, zraven pa je priložil 14.000 funtov šterlingov s pripombo, naj se ta svota porabi, da se tudi drugim bolnikom olajša zdravljenje raka s pomočjo radija.

Scota se bo razdelila na dveje. Polovica je določena za podporo bolnikom, za drugo polovico pa si bo zavod nabavil še en gram letovitega sredstva.

SIRITE AMER. SLOVENCA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1929 ŽELI VSEMU SLOVENSKEMU OBČINSTVU

Dr. Joseph E. Ursich, M. D.

TEL.: CANAL 4918.

John Pichman

1816 W. 22nd Str., Chicago, Ill. Ph. Roosevelt 2316
Obleke in suknje popravljam, čistim in likam ter izdelujem nove po meri. Pri meni dobite lepo obleko za \$22.50. — Želim vsem svojim odjemalcem prav vesele božične praznike in srečno NOVO LETO!

Alojzija Umek

2329 S. Robey St., Ph. Roosevelt 2241, Chicago, Ill.

želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto. — Vsakovrstne slaščice, cigare in cigarete ter razne drobnarije po nizkih cenah

Joe Kravcar

1352 West 22nd Street, Chicago, Ill.
PRVOVRSTNA POPRAVLJALNICA ČEVLJEV.
Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenosti in se še nadalje priporoča ter želi vsem svojim odjemalcem vesele praznike.

Joseph Burggraf

PEKARIJA

1928 West 22nd Street, Chicago, Illinois

Želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Merchants & Miners Bank

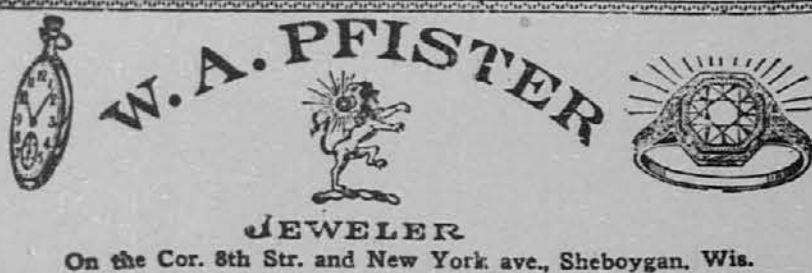
CALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Nedeljeni dobiček.....\$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS H. VATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.

IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

JACOB GEREND FURNITURE CO.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Tel.: 377-J — 4080-W.